

UNDERVISNINGS
MINISTERIET
STYRELSEN
FOR IT OG LÆRING

EUD socioøkonomisk reference på frafald 2020

Metodenotat

Indhold

Indledning	4
Metode.....	5
Den statistiske model.....	7
Resultater.....	7
Bilag 1: Detaljer om data.....	9
Bilag 2: Socioøkonomiske baggrundsoplysninger	12

Indledning

Den socioøkonomiske reference er den andel, der forventes at falde fra, når der er taget højde for elevernes socioøkonomiske baggrund.

Eleverne følges fra start på deres erhvervsuddannelse og frem til en evt. uddannelsesaftale. Det eventuelle frafald (hvis eleven ikke opnår uddannelsesaftale), sker altså her fra start på grundforløbet og frem til hovedforløbet.

For hver af de fire uddannelsesgrupper (Fødevarer, jordbrug og oplevelser; Kontor, handel og forretningsservice; Omsorg, sundhed og pædagogik samt Teknologi, byggeri og transport) er der beregnet en statistisk model for sammenhængen mellem, om eleven opnår uddannelsesaftale eller ej og karaktererne fra grundskolen samt socioøkonomiske baggrundvariable.

Resultatet er et forventet frafald på den enkelte institution, hvor der er taget højde for elevernes socioøkonomiske baggrundsforhold.

Den socioøkonomiske reference er et skolenært redskab, som supplement til de nuværende frafaldsmålinger. Den skal anvendes til at følge skolernes evne til at fastholde eleverne givet elevgrundlagets sociale og faglige sammensætning. Skolerne kan således se sig selv i forhold til andre skoler med lignende elevgrundlag, men kan ikke benchmarke sig mod overordnede resultater, som ved de øvrige frafaldsmål.

Metode

I statistikken følges en population af elever, der er startet (førstegangstilgang) på et grundforløb i et givent kalenderår. Denne population svarer til forløbsstatistikken for grundforløbet.¹

Der tages udgangspunkt i elever der havde tilgang i 2018². Disse følges frem til opgørelsestidspunktet i foråret 2020³. Elevernes status opgøres 3 måneder efter, at eleven har opnået en kvalifikation til hovedforløbet. For dem, der aldrig får en kvalifikation, er det status på opgørelsestidspunktet.

Dvs. for en elev, der opnår en kvalifikation i januar måned er "status 3" elevens status i april måned samme år.

På statutidspunkterne fordeles eleverne i følgende kategorier⁴:

Elever, der falder fra:

- Ingen uddannelsesaftale (men kvalifikation til hovedforløb)
- Frafald på grundforløbet (ingen kvalifikation til hovedforløb)

Elever, der fortsætter uddannelsen:

- Uddannelsesaftale
- Skolepraktik
- Ingen uddannelsesaftale, men har haft
- Uddannelsesaftale, men ukendt kvalifikation til hovedforløbet
- I gang med det studiekompetencegivende forløb (eux)
- Ukendt (på opgørelsestidspunktet er der ikke gået fx 3 måneder siden eleven opnåede en kvalifikation til hovedforløbet)

---

¹ Efter reformen vil dette både være 1. og 2. del af grundforløbet.

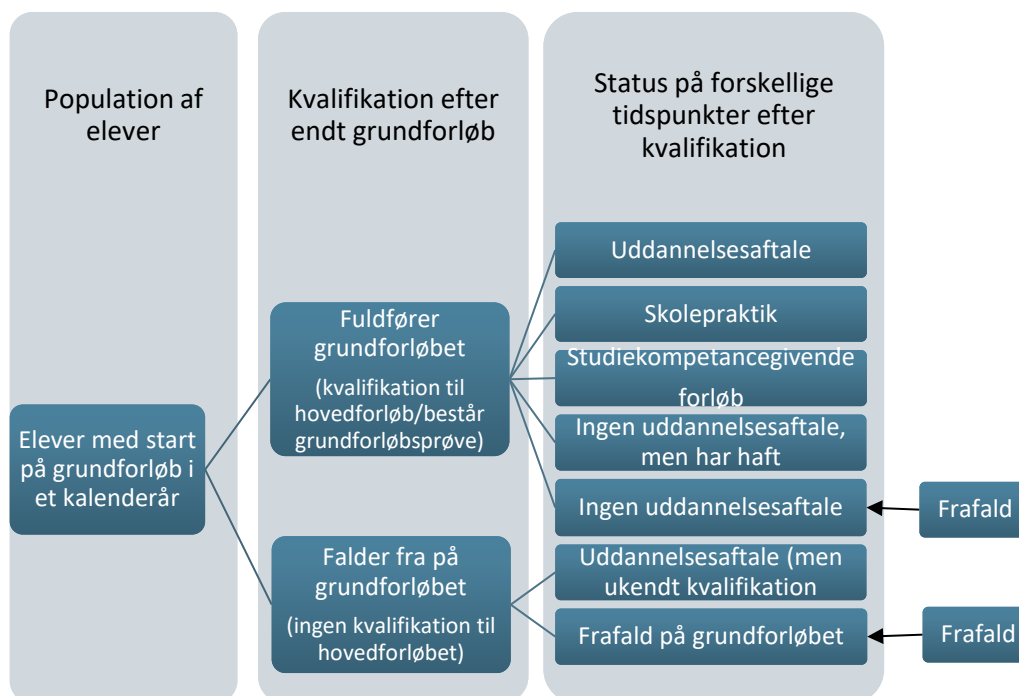
Der henvises til dokumentation for grundforløbsstatistikken: <http://www.admsys.uni-c.dk/~media/ADMSYS/EASY%20A/Dokumenter/Skrivelser%20fra%20MBU/Statistik/EUD%20forlobsstatistik.ashx>

² Mens der i sidste års opgørelse både var elever fra før og efter reformen, er der i dette års opgørelse udelukkende elever med, som er startet efter reformen. Dette betyder et mindre databrud.

³ Se uddybende beskrivelse af data i Bilag 1

⁴ Se uddybende beskrivelse af statuskategorierne i Bilag 1.

Dette er illustreret i nedenstående figur:

Den socioøkonomiske reference beregnes på statutidspunkt 3, dvs. det undersøges om eleven har en af ovenstående typer frafald 3 måneder efter opnået kvalifikation.

Beregningen af de socioøkonomiske referencer er baseret på oplysninger på individniveau. Baggrundsoplysningerne er:

- Elevens 9. klasse FSA karakterer (gennemsnit af de bundne prøvefag inddelt i intervaller – ét af intervallerne indeholder elever der mangler deres 9. klasse karakterer)
- Elevens køn
- Elevens alder
- Elevens herkomst
- Elevens egen højeste fuldførte uddannelse inden start på EUD (typisk grundskolen)
- Elevens egen arbejdsmarkedsstatus inden start på EUD
- Elevens adgangsvej inden start på uddannelsen (folkeskole/privatskole/efter-skole eller anden)
- Om eleven har gennemført 10. klasse

-
- Om eleven går praktik- eller mesterlærevejen på EUD uddannelsen (dvs. eleven er sikret en uddannelsesaftale)
  - Forældrenes højeste fuldførte uddannelse
  - Forældrenes bruttoindkomst
  - Faderens og moderens arbejdsmarkedsstatus
  - Andel anden etnisk herkomst på institutionen (institutionsvariabel)

I Bilag 2 i dette notat ses detaljerede oplysninger om baggrundsvariablene.

Den statistiske model

Det forventede elevfrafald på den enkelte institution er statistisk beregnet ved anvendelse af logistisk regression, hvor der er taget højde for elevernes socioøkonomiske baggrundsforhold. Usikkerheden på institutionens forventede elevfrafald er estimeret ved anvendelse af bootstrapping og er angivet i form af et usikkerhedsinterval. Ligger institutionens faktisk observerede elevfrafald indenfor denne usikkerhed, da kan det ikke afvises at frafaldet er på niveau med frafaldet på landsplan, når der er taget højde for institutionens elevgrundlag. Ligger det observerede frafald over eller under usikkerhedsintervallet, da er frafaldet på institutionen større eller mindre end forventet. Det forventede elevfrafald og det faktiske elevfrafald er angivet som en andel.

Den socioøkonomiske reference er således et statistisk beregnet udtryk for, hvordan frafaldet ville være, hvis risikoen for frafald på institutionen var den samme som frafaldet på landsplan for elever med de samme baggrundsforhold. Socioøkonomisk refererer til elevernes sociale og økonomiske baggrund, mens reference fortæller, at tallet kan anvendes som et sammenligningsgrundlag for institutionens faktiske frafald.

Der er beregnet en model for hver uddannelsesgruppe, dvs. at hver afdeling/institution har en reference for hver uddannelsesgruppe for hvilke de har elever.

I særskilt bilag angives parameterestimaterne til de logistiske regressionsmodeller.

Resultater

Faktiske frafald og referencer for de enkelte institutioner/afdelinger kan ses i rapporter i UVMs datavarehus <https://www.uddannelsesstatistik.dk/Pages/Reports/1637.aspx>

På landsplan kan resultaterne for elever, der er startet i kalenderåret 2018 ses i nedenstående tabel, hvor det er opgjort hvor mange afdelinger/institutioner, der ligger under/på niveau/over den socioøkonomiske reference.

Tabel 1 Hvor mange institutioner ligger på niveau med den socioøkonomiske reference

Uddannelsesgruppe	Under ref.		Ingen afvigelse		Over ref.		I alt N
	N	%	N	%	N	%	
Fødevarer, jordbrug og oplevelser	13	26,53%	25	51,02%	11	22,45%	49
Kontor, handel og forretningsservice	19	27,14%	14	20,00%	37	52,86%	70
Omsorg, sundhed og pædagogik	20	33,33%	20	33,33%	20	33,33%	60
Teknologi, byggeri og transport	26	30,95%	35	41,67%	23	27,38%	84

Det ses af tabellen, at der er en del afdelinger der ligger signifikant under helholdsvis over referencen. En stor del af forklaringen skal findes i, at der er stor variation mellem afdelingerne.

Bilag 1: Detaljer om data

Frafald fra uddannelsesstart og frem til hovedforløb opgøres ved at følge en gruppe af personer, der er startet på et grundforløb inden for samme kalenderår. Eleverne følges med henblik på at se, om de kommer videre til hovedforløbet eller falder fra uddannelsen enten under grundforløbet eller i overgangen mellem grund- og hovedforløbet.

Ved opgørelsen af frafaldet frem til start på hovedforløbet i 2020, følges de elever, der er startet på et grundforløb i 2018.⁵ Disse elever får som minimum 14 måneder til at gennemføre et grundforløb. Hvis en elev i perioden gennemfører flere grundforløb, er det den seneste kvalifikation til hovedforløbet, der anvendes i opgørelsen.

Tre måneder efter, at den enkelte elev har fået en kvalifikation, bliver det undersøgt, om eleven er startet på hovedforløbet, eller om eleven er faldet fra uddannelsen i overgangen mellem grund- og hovedforløbet. Dertil kommer den gruppe af elever, som falder fra allerede på grundforløbet.

Elevernes status opgøres i følgende kategorier:

Elever der fortsætter uddannelsen i:

- Uddannelsesaftale
- Skolepraktik
- Ingen uddannelsesaftale, men har haft (herunder fuldførte elever)
- Uddannelsesaftale, men ukendt kvalifikation til hovedforløbet
- I gang med det studiekompetencegivende forløb (eux)

Elever der er faldet fra uddannelsen:

- Ingen uddannelsesaftale
- Frafall på grundforløbet

Ovenstående er også illustreret i en figur tidligere i notatet, se side 6.

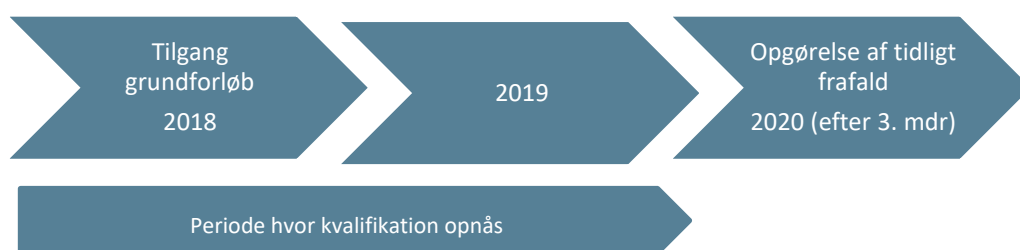
⁵ Denne tilgængelige population er opgjort efter de samme principper, som i forløbestatistikken for grundforløbet.

Opgørelsesperiode

Opgørelsen udarbejdes over en periode på to år og to måneder.

I det første kalenderår af opgørelsesperioden (fx 2018) måles elever med tilgang til grundforløbet – det er den gruppe af elever, der følges igennem hele opgørelsesperioden.

De elever, der har tilgang til grundforløbet sidst i tilgangsperioden dvs. december (2018) skal have mulighed for at færdiggøre deres grundforløb, før frafaldet vurderes. Derfor er andet år i opgørelsesperioden afsat til at de elever, der startede på deres grundforløb sidst på året, har mulighed for at færdiggøre dette.

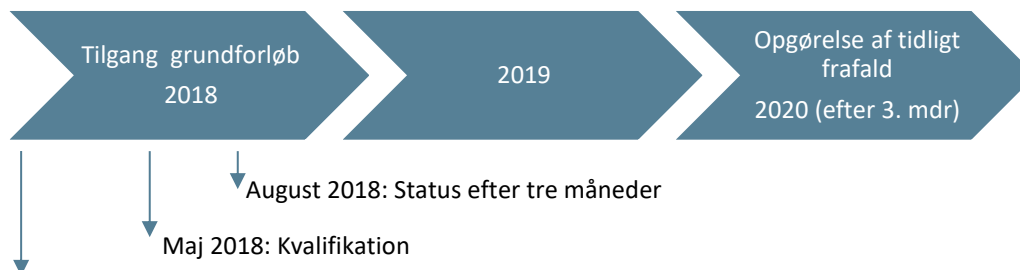

Alle elever har nu haft minimum et år til at færdiggøre deres grundforløb.

Status opgøres tre måneder efter kvalifikationen

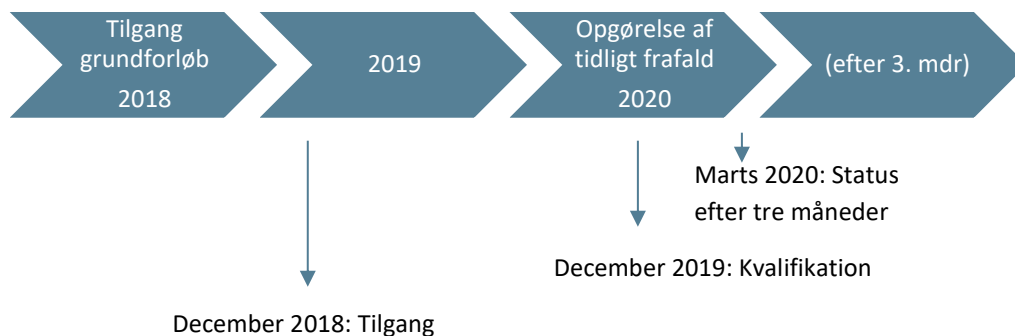
I opgørelsen ses på tilgangen over et helt kalenderår, hvor nogle elever starter på grundforløbet i januar og andre i december. Alle elever skal have lige lang tid til at finde en uddannelsesaftale (starte på hovedforløbet) uanset uddannelse og varighed af grundforløbet. Derfor bliver status opgjort tre måneder efter at eleven har opnået kvalifikation, uanset hvornår i opgørelsesperioden eleven opnår kvalifikationen.

Starter en elev på grundforløbet i januar 2018 og får en kvalifikation til hovedforløbet efter 20 uger, dvs. i maj, vil elevens status blive vurderet i august 2018, se nedenfor.

Januar 2018: Tilgang

En anden elev starter på grundforløbet i december 2018. Varighed af grundforløbet er 52 uger (grundet mindre pause i forløbet), elevens status efter tre måneder vil derfor ligge i marts 2020.

Elever med flere kvalifikationer

Nogle elever kan godt opnå flere kvalifikationer til hovedforløbet i den periode, hvor der måles. I statistikken er det altid den seneste kvalifikation der er registreret, som bliver anvendt i opgørelsen.

Elever der falder fra på grundforløbet

Der er elever, som falder fra på grundforløbet og aldrig får en kvalifikation til hovedforløbet. For disse elever kan status ikke måles efter tre måneder. Her konstateres det blot på opgørelsestidspunktet, at eleven ikke har en kvalifikation og enten er faldet fra uddannelsen eller ikke er færdig med grundforløbet efter mere end et år og to måneder (to år og to måneder på merkantil).

Nogle af de elever, der aldrig fuldfører et grundforløb, får senere en uddannelsesaftale (fx hvis eleverne starter på sosu eller andre uddannelser, hvor grundforløb ikke er et krav). Da der er tale om elever, som fortsætter deres erhvervsuddannelse, tæller disse elever positivt i statistikken på lige fod med elever, der har fuldført grundforløb og fortsætter i uddannelsesaftale.

Institution

I opgørelsen er institutionen den, der senest har skoleforløbsplaceret eleven på grundforløbet.

Databrud fra og med kalenderåret 2015

Statistikken for kalenderåret 2017 (dannet i 2019) tager udelukkende udgangspunkt i elever påbegyndt grundforløb efter reformen, hvilket medfører et mindre databrud (i forhold til 2015/2016). Ændringerne er følgende:

- I sidste års opgørelse indgik både merkantile uddannelser påbegyndt efter reformen i statistikken (2016), men også merkantile uddannelser (cøsa-kode 1036) påbegyndt før reformen (2015), da sidstnævnte var to-årige. Dette er ikke tilfældet længere.

Bilag 2: Socioøkonomiske baggrundsoplysninger

Bilagstabel 2 Baggrundsoplysninger

Baggrundsoplysning	Valgt kodning
9. klasse FSA karaktergennemsnit	Gennemsnit af bundne prøver (ekskl. dansk orden) ⁶ , delt op i kategorier: Intet gennemsnit <2 2-4 4-7 >7
Køn	Dreng Pige
Alder på tidspunkt for start af uddannelsen	17 år eller yngre 18-19 år 20-24 år 25 eller ældre
Herkomst⁷	Dansk herkomst Indvandrer (Vestlig) Indvandrer (Øvrig) Efterkommere (Vestlig) Efterkommere (Øvrig)
Elevens højeste fuldførte uddannelse	Grundskolen Gymnasial uddannelse/Erhvervsfaglig uddannelse Kort videregående uddannelse/Mellemlang videregående uddannelse/Lang videregående uddannelse (inkl. ph.d. mv.)

⁶ Eleven skal have karakter i mindst 4 ud af 8 (2007->) eller 4 ud af 7 (2002-06) bundne prøvefags karakterer.

⁷ Der skelnes mellem indvandrere, efterkommere, og personer med dansk oprindelse. Personer med dansk oprindelse (dansk herkomst) er personer, hvor mindst en af forældrene er dansk statsborger, født i Danmark.

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er danske statsborgere, født i Danmark. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer.

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er danske statsborgere, født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen som indvandrer.

Baggrundsplysning	Valgt kodning
Elevens arbejdsmarkedsstatus⁸	Beskæftiget Ledig Personer under uddannelse Øvrig uden for arbejdsmarkedet Uoplyst/Ukendt
Forældrenes højeste fuldførte uddannelse⁹	Grundskolen Gymnasial uddannelse Erhvervsfaglig uddannelse Kort videregående uddannelse Mellemlang videregående uddannelse Lang videregående uddannelse (inkl. ph.d. mv.)
Faderens arbejdsmarkedsstatus¹⁰	Selvstændig (inkl. medarbejdende ægtefælle) Lønmodtager Ledig Øvrig uden for arbejdsmarkedet
Moderens arbejdsmarkedsstatus	(som faderens arbejdsmarkedsstatus)
Forældrenes gennemsnitlige bruttoindkomst¹¹	- 200.000 kr. 200 - 300.000 kr. 300 - 400.000 kr. 400 - 500.000 kr. 500.000+ kr.
Adgangsvej¹²	Folkeskole Friskole og privat grundskole Efterskole Anden
10. klasse¹³	Ja Nej
Praktikvejelev	Ja Nej
Andel anden etnisk herkomst på institutionen	< 10% 10-20% >20%

⁸ Arbejdsmarkedsstatus er et 'øjebliksbillede' målt ultimo november det år der er tættest på datoen for elevens start på EUD.

⁹ Den højeste fuldførte uddannelse blandt elevens mor og far oplyst fra det år eleven fyldte 13 år.

¹⁰ Arbejdsmarkedsstatus for forældrene er et 'øjebliksbillede' målt ultimo november i året hvor eleven fyldte 13 år.

¹¹ Bruttoindkomsten er målt ultimo november i året hvor eleven fyldte 13 år.

¹² Sidste grundskoletype (9. klasse eller afsluttet 10. klasse) inden start på uddannelsen.

¹³ Gennemført 10. klasse.